

ZÁSADY A ZMENY KATEGORIZÁCIE KLIENTA

V súlade s článkom 45 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2017/565 („Nariadenie“), ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ („MIFID II“) a zákonom č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov („Zákon o CP“) je Obchodník povinný určiť kategóriu Klienta podľa ustanovenia § 8a a § 73u Zákona o CP. V tejto súvislosti je Obchodník povinný začleniť všetkých svojich Klientov do troch kategórií – oprávnená protistrana, profesionálny klient, neprofesionálny klient. V závislosti od určenia kategorizácie klienta je Obchodník povinný poskytnúť rôzne stupne ochrany.

1. Zásady kategorizácie klienta

1.1. Oprávnená protistrana

Na účely poskytovania služieb sa Oprávnenou protistranou rozumie:

- (a) obchodník s cennými papiermi, zahraničný obchodník s cennými papiermi,
- (b) úverová inštitúcia alebo zahraničná úverová inštitúcie (banka),
- (c) poisťovňa, zahraničná poisťovňa, alebo poisťovňa z iného členského štátu,
- (d) správcovská spoločnosť, zahraničná správcovská spoločnosť, podielový fond, európsky fond, zahraničná investičná spoločnosť, zahraničný podielový fond,
- (e) dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, dôchodkový fond, doplnkový dôchodkový fond, obdobné zahraničné spoločnosti a fondy,
- (f) iná finančná inštitúcia povolená alebo regulovaná podľa práva Európskej Únie alebo členského štátu,
- (g) osoba prevádzkovateľa,
 - i. ktorá je povinná dodržiavať ustanovenia osobitného predpisu, a ktorá pri obchodovaní s emisnými kvótami nevykonáva pokyny klientov a neposkytuje žiadne investičné služby alebo nevykonáva žiadne investičné činnosti okrem obchodovania na vlastný účet, ak nepoužíva metódu vysokofrekvenčného algoritmického obchodovania,
 - ii. osoba prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prepravnej siete podľa osobitných predpisov, iných predpisov alebo usmernení v oblasti sieťových odvetví prijatých na základe týchto predpisov, pre akúkoľvek osobu konajúcu v ich mene ako poskytovateľ služieb na účely vykonávania ich úloh podľa uvedených predpisov alebo usmernení alebo pre akéhokoľvek prevádzkovateľa alebo správcu mechanizmu na vyrovňovanie energetických odchýlok, potrubnej siete alebo systému na udržiavanie rovnováhy dodávok a použitia energie pri vykonávaní takýchto úloh, len ak pri vykonávaní uvedených činností vykonávajú aj investičné činnosti alebo poskytujú investičné služby súvisiace s komoditnými derivátmi s cieľom vykonávať uvedené činnosti; to neplatí pre organizovanie sekundárneho

trhu vrátane systému pre sekundárne obchodovanie s finančnými prenosovými právami,

- (h) orgán verejnej moci Slovenskej republiky alebo iného štátu, vrátane Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity poverenej vykonávaním niektorých činností súvisiacich so správou štátneho dlhu a riadenia likvidity podľa osobitného predpisu a verejný orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe verejného dlhu,
- (i) Národná banka Slovenska alebo centrálna banka iného štátu, Európska centrálna banka,
- (j) medzinárodná organizácia,
- (k) profesionálny klient podľa čl. 1.2 písm. a) až c), ak už nie je uvedený v písmenách a) až j) vyššie,
- (l) profesionálny klient podľa čl. 1.2 písm. e) na jeho žiadosť a len vo vzťahu k investičným službám alebo vedľajším službám alebo obchodom, pri ktorých ho možno považovať za profesionálneho klienta.

1.2. Profesionálny klient

Profesionálnym Klientom sa rozumie:

- (a) osoby, ktoré musia mať povolenie, alebo musia byť regulované v prípade činnosti na finančných trhoch (obchodník s cennými papiermi alebo zahraničný obchodník s cennými papiermi, finančná inštitúcia, obchodníci s komoditami a komoditnými derivátmi, osoba prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prepravnej siete podľa osobitných predpisov, iných predpisov alebo usmernení v oblasti sieťových odvetví prijatých na základe týchto predpisov, pre akúkoľvek osobu konajúcu v ich mene ako poskytovateľ služieb na účely vykonávania ich úloh podľa uvedených predpisov alebo usmernení alebo pre akéhokoľvek prevádzkovateľa alebo správcu mechanizmu na vyrovnanie energetických odchýlok, potrubnej siete alebo systému na udržiavanie rovnováhy dodávok a použitia energie pri vykonávaní takýchto úloh, len ak pri vykonávaní uvedených činností vykonávajú aj investičné činnosti alebo poskytujú investičné služby súvisiace s komoditnými derivátmi s cieľom vykonávať uvedené činnosti; to neplatí pre organizovanie sekundárneho trhu vrátane systému pre sekundárne obchodovanie s finančnými prenosovými právami, osoba, ktorá na vykonávanie svojej činnosti na finančnom trhu má povolenie príslušného orgánu alebo jej činnosť je osobitne upravená všeobecne záväznými právnymi predpismi),
- (b) veľké obchodné spoločnosti, pričom za veľkú obchodnú spoločnosť sa považuje obchodná spoločnosť spĺňajúca aspoň dve z týchto podmienok na individuálnej báze:
 - i. celková suma jej majetku prevyšuje 20 000 000 EUR,
 - ii. čistý ročný obrat prevyšuje 40 000 000 EUR,
 - iii. jej vlastné zdroje prevyšujú 2 000 000 EUR,v prípade, že klient pre potreby vykonania kategorizácie zo strany Obchodníka neposkytne Obchodníkovi súvahu spoločnosti vyhotovenú k 31.12. bezprostredne

predchádzajúceho kalendárneho roka, Obchodník kategorizuje klienta alebo potencionálneho klienta ako Neprofesionálneho klienta,

- (c) štátny orgán, obec, vyšší územný celok, štátny orgán alebo územný celok iného štátu, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity, orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe štátneho dlhu, Národná banka Slovenska, centrálna banka iného štátu, Medzinárodný menový fond, Európska centrálna banka, Európska investičná banka a iné podobné medzinárodné organizácie,
- (d) iní inštitucionálni investori, ktorých hlavná činnosť je investovanie do finančných nástrojov vrátane subjektov, ktorí sa venujú sekuritizácii aktív alebo iným obchodom súvisiacim s financovaním,
- (e) osoby, s ktorými sa na požiadanie môže zaobchádzať ako s profesionálmi, ak spĺňa aspoň dve z uvedených kritérií:
 - i. za predchádzajúce štyri štvrťroky vykonala na trhoch s finančnými nástrojmi priemerne desať významných obchodov za štvrťrok, ,
 - ii. veľkosť jej portfólia cenných papierov prevyšuje 500 000 EUR,
 - iii. fyzická osoba pracuje alebo pracovala najmenej jeden rok vo finančnom sektore na pozícii, ktorá si vyžaduje znalosti obchodov alebo investičných služieb poskytovaných alebo ktoré sa majú poskytovať pre túto osobu

a ak

- (A) obchodník s cennými papiermi posúdi odborné znalosti, skúsenosti a poznatky klienta a vydá písomné vyjadrenie, že tie poskytujú primeranú záruku, že vzhľadom na povahu plánovaných obchodov alebo poskytovanie investičných služieb alebo vedľajších služieb je klient schopný uskutočňovať vlastné rozhodnutia o investíciách a rozumie príslušným rizikám s tým spojeným,
- (B) táto osoba písomne vyhlásila obchodníkovi s cennými papiermi, že žiada, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s profesionálnym klientom, a to vo vzťahu k jednej alebo viacerým investičným službám alebo vedľajším službám alebo obchodom alebo k jednému alebo viacerým druhom finančných nástrojov alebo obchodov,
- (C) obchodník s cennými papiermi poskytol tejto osobe jednoznačné písomné upozornenie o možnosti straty práv na ochranu a práv na náhradu,
- (D) táto osoba písomne uviedla v dokumente oddelenom od zmluvy, že si je vedomá následkov straty práv podľa písmena c).

1.3. Neprofesionálny klient

Obchodníkom sú kategorizovaní ako Neprofesionálny klient všetci klienti a potenciálni klienti, ktorí nespádajú do kategorizácie Profesionálnych klientov alebo do kategorizácie Oprávnené protistrany.

2. Zmena kategorizácie Klienta

Všetky žiadosti o zmenu kategorizácie sa podávajú na formulároch Obchodníka. Zmena kategorizácie nastane na základe doručenia a prevzatia písomného oznámenia Obchodníka

o akceptovaní žiadosti Klienta o zmenu kategorizácie, resp. na základe uzatvorenia písomnej dohody o zmene kategorizácie s Klientom.

2.1. Zmena kategorizácie Klienta v prípade Oprávnenej protistrany

Pred uzavretím obchodu v súvislosti s poskytnutím služieb prijatie a postúpenie pokynu, vykonaniu pokynu a obchodovaniu na vlastný účet alebo vedľajšej služby priamo spojenej s týmito obchodom s osobou podľa čl. 1.1 písm. k) alebo l) je Obchodník povinný získať od budúcej protistrany potvrdenie, že súhlasí, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s Oprávnenou protistranou. Oprávnená protistrana môže takýto súhlas udeliť na všetky obchody alebo iba na jednotlivé obchody. Oprávnená protistrana má právo písomne požiadať o preradenie aj do kategórie Profesionálny klient alebo Neprofesionálny klient. V prípade, ak v žiadosti výslovne Oprávnená protistrana neuvedie, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom, Obchodník je povinný s touto Oprávnenou protistranou zaobchádzať ako s Profesionálnym klientom.

2.2. Zmena kategorizácie Klienta v prípade Profesionálneho klienta

V prípade, že bol Klient kategorizovaný ako Profesionálny klient, je povinný informovať Obchodníka o každej zmene, ktorá by mohla ovplyvniť jeho kategorizáciu. Obchodník je následne povinný prijať všetky potrebné opatrenia na preradenie Klienta do inej kategórie (ak sú na také preradenie splnené zákonné podmienky).

2.2.1. Zmena kategorizácie Klienta v prípade Profesionálneho klienta na Neprofesionálneho klienta

Ak Profesionálny klient vzhľadom na zamýšľanú investičnú službu/vedľajšiu službu nie je schopný náležite posúdiť alebo zvládnuť riziká spojené s touto službou, má pred uvedeným zámerom právo žiadať Obchodníka o to, aby sa s ním zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom.

Právo Profesionálneho klienta, aby sa s ním zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom, je oprávnený si uplatniť prostredníctvom Žiadosti o zmenu kategorizácie Profesionálneho klienta na Neprofesionálneho klienta, v ktorej je Profesionálny klient povinný určiť či žiada, aby sa s ním zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom na určitú investičnú službu alebo na všetky budúce investičné služby.

Obchodník je povinný uvedenú Žiadosť preskúmať z pohľadu zákonných náležitostí a v prípade ich splnenia je povinný akceptovať Žiadosť Klienta.

Na základe Žiadosti Klient nadobúda práva na ochranu poskytované Neprofesionálnym klientom, ktoré sú uvedené v čl. 3.1 týchto Zásad v celom rozsahu.

2.2.2. Zmena kategorizácie Klienta v prípade Profesionálneho klienta na Oprávnenú protistranu

V prípade, ak nastanú skutočnosti, na základe ktorých je možné považovať Profesionálneho klienta za Oprávnenú protistranu, po vykonaní takejto zmeny sa vo vzťahu k službám prijatie a postúpenie pokynu, vykonaniu pokynu a obchodovaniu na

vlastný účet, nebudú vo vzťahu ku Klientovi ako Oprávnenej protistrane aplikovať ustanovenia § 73b až § 73 m a § 73o až § 73t Zákona o CP a vo vzťahu k uvedeným službám je kategóriou s najnižším stupňom ochrany.

Ak sa pri obchode potenciálne protistrany riadia rôznymi právnymi poriadkami, Obchodník sa podriadi štatútu Oprávnenej protistrany, ktorý je ustanovený na základe právnych predpisov alebo opatrení členského štátu, v ktorom má táto Oprávnená protistrana sídlo.

2.3. Zmena kategorizácie Klienta v prípade Neprofesionálneho klienta

V prípade, ak bol Klient kategorizovaný ako Neprofesionálny klient, môže žiadať o zmenu kategorizácie na Profesionálneho klienta, ak klient spĺňa aspoň dve z nasledujúcich podmienok, splnenie ktorých je Klient povinný preukázať k spokojnosti Obchodníka (bez akýchkoľvek pochybností):

- (a) Klient za predchádzajúce štyri štvrťroky vykonal na trhoch s finančnými nástrojmi priemerne desať významných obchodov za štvrťrok;
- (b) veľkosť portfólia cenných papierov Klienta prevyšuje 500 000 EUR;
- (c) v prípade, ak ide o fyzickú osobu, Klient pracuje alebo pracoval najmenej jeden rok vo finančnom sektore na pozícii, ktorá si vyžaduje znalosti investovania do cenných papierov /obchodov/ alebo investičných služieb poskytovaných alebo ktoré sa majú poskytovať pre túto osobu a:

Obchodník posúdi odborné znalosti a skúsenosti Klienta (posúdenie Obchodník vykoná na základe písomného Testu odborných znalostí Neprofesionálneho klienta vypracovaného Klientom) a vydá písomné potvrdenie, že tieto poskytujú primeranú záruku, že vzhľadom na povahu plánovaných obchodov a/alebo investičných/vedľajších služieb, je Klient schopný uskutočňovať vlastné rozhodnutia o investíciách a rozumieť príslušným rizikám s tým spojeným a Klient bol Obchodníkom upozornený na všetky druhy ochrany/práva, ktoré môže na základe zmeny kategorizácie stratiť, upozornenie bolo Klientovi doručené alebo Klient svojím podpisom potvrdí prevzatie upozornenia, a zároveň písomne vyhlási, že bol riadne poučený a je si vedomý všetkých eventuálnych následkov straty práv na ochranu súvisiacich so zmenou kategorizácie.

V prípade uskutočnenia takejto zmeny je Obchodník oprávnený predpokladať, že Klient má odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s tým spojené, a preto Klient stráca nárok na ochranu a niektoré práva poskytované Neprofesionálnym klientom.

V tejto súvislosti nie je Obchodník povinný poskytnúť Profesionálnemu klientovi právo na ochranu v celom rozsahu uvedenom v čl. 3.1 týchto Zásad. V zmysle ustanovenia 54 ods. 3 a 56 ods. 1 Nariadenia sa predpokladá, že Profesionálny klient má potrebné vedomosti na to, aby si uvedomoval všetky súvisiace riziká spojené so zamýšľanými

investičnými obchodmi/službami, a preto Obchodník nie je povinný skúmať znalosti a finančné možnosti Profesionálneho Klienta a poskytnúť mu zodpovedajúcu ochranu.

3. Práva Neprofesionálneho klienta

3.1. Obchodník je najmä povinný:

- (a) poskytnúť Neprofesionálnemu klientovi všetky nevyhnutné informácie (informácie o Obchodníkovi, finančných nástrojoch a investičných stratégiách, mieste a nákladoch výkonu služby, ako aj poučenia o rizikách s nimi súvisiacich a o ochrane finančných nástrojov/prostriedkov Klienta), ktoré sú potrebné pre porozumenie charakteru a rizikám investičnej služby/finančného nástroja;
- (b) Obchodník je povinný informovať Neprofesionálneho klienta na trvanlivom médiu alebo internetovej stránke v zmysle čl. 46 Nariadenia v dostatočnom časovom predstihu predtým, ako bude viazaný akoukoľvek zmluvou o poskytnutí investičných/vedľajších služieb, resp. pred vykonaním akéhokoľvek obchodu, (i) s podrobnými podmienkami zmluvy, na základe ktorej bude takýto obchod vykonaný, (ii) so skutočnosťami v zmysle čl. 47 Nariadenia, ktoré sa týkajú takejto zmluvy alebo týchto investičných/vedľajších služieb;
- (c) pri poskytovaní investičného poradenstva alebo pri riadení portfólia získať potrebné informácie o Klientovi týkajúce sa znalosti a skúsenosti v oblasti investícií, ktoré súvisia s obchodom alebo s riadením jeho portfólia, a či je Klient schopný finančne zvládnuť investičné riziká v súlade s jeho investičnými cieľmi a či má potrebnú úroveň znalostí a skúseností, ktoré umožňujú porozumieť súvisiacim rizikám;
- (d) v prípade poskytovania iných služieb ako podľa písm. c) zisťovať, či Neprofesionálny klient má potrebné skúsenosti a znalosti v oblasti investovania, týkajúce sa konkrétneho ponúkaného alebo požadovaného druhu finančného nástroja, investičnej služby alebo vedľajšej služby tak, aby si uvedomoval riziká spojené s príslušnými investičnými službami alebo vedľajšími službami alebo obchodmi, alebo s druhmi obchodu alebo finančného nástroja, pre ktoré je považovaný za Neprofesionálneho klienta;
- (e) zaslať Neprofesionálnemu klientovi oznámenie na trvanlivom médiu potvrdzujúce vykonanie pokynu najneskôr v prvý obchodný deň po jeho vykonaní, resp. ak takéto potvrdenie dostal Obchodník od tretej osoby, najneskôr v prvý obchodný deň po prijatí potvrdenia od tejto osoby v súlade s čl. 59 ods. 1 Nariadenia;
- (f) v prípade pokynov, ktoré sa týkajú podielových listov otvorených podielových fondov alebo cenných papierov zahraničných subjektov kolektívneho investovania, ktoré sú vykonávané pravidelne, Obchodník je povinný zaslať Neprofesionálnemu klientovi oznámenie v súlade s ustanovením čl. 59 ods. 3 Nariadenia;
- (g) ak sa Neprofesionálny klient rozhodne, že bude prijímať informácie o jednotlivých uskutočnených obchodoch v rámci spravovania portfólia, Obchodník je povinný zaslať Neprofesionálnemu klientovi oznámenie potvrdzujúce vykonaný obchod, a to najneskôr v prvý obchodný deň po uskutočnení obchodu, resp. v prípade, ak

potvrdenie prijal obchodník s cennými papiermi od tretej osoby, najneskôr v prvý obchodný deň po prijatí potvrdenia od takejto tretej osoby podľa čl. 60 ods. 4 Nariadenia

- (h) zasielať pravidelné výpisy o činnostiach vykonaných na účet Neprofesionálneho Klienta a súvisiacich s riadením portfólia, štruktúrovaných podľa čl. 60 ods. 3 Nariadenia ;
- (i) v prípade vykonávania pokynu na účet Neprofesionálneho klienta dosiahnuť najlepší možný výsledok v spojení s Stratégiou vykonávania pokynov;
- (j) poskytnúť Neprofesionálnemu klientovi na trvanlivom médiu alebo prostredníctvom internetovej stránky v primeranom časovom predstihu podľa čl. 66 ods. 3 Nariadenia pred poskytnutím investičnej služby informácie o politike vykonávania pokynov, najmä:
 - i. posúdenie dôležitosti, ktorú Obchodník prikladá kritériám určujúcim najlepší možný výsledok alebo postup, ktorým určuje dôležitosť týchto kritérií,
 - ii. zoznam miest výkonu,
 - iii. zoznam činiteľov použitých pri výbere miesta výkonu,
 - iv. jasné a zreteľné upozornenie Neprofesionálneho klienta, že jeho konkrétne inštrukcie môžu zabrániť, aby Obchodník postupoval v zmysle Stratégie vykonávania pokynov Obchodníka s cieľom dosiahnuť najlepší možný výsledok pri vykonávaní pokynov vo vzťahu k tejto konkrétnej inštrukcii,
- (k) Neprofesionálneho klienta vopred informovať o akýchkoľvek vážnych prekážkach týkajúcich sa riadneho vykonania pokynov, o ktorých má Obchodník vedomosť.

4. Záverečné ustanovenia

- 4.1. Tento dokument bol schválený predstavenstvom Obchodníka dňa 11.6.2020 s účinnosťou od 1.7.2020.
- 4.2. Zásady a zmeny kategorizácie klienta boli zverejnené dňa 16.6.2020 na internetovej stránke obchodníka s cennými papiermi www.finax.eu/sk/predpisy.